

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 115/2025
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владимира Миљевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Рашкој К.бр.108/23 од 27.08.2024.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.688/24 од 20.11.2024.године, у седници већа одржаној дана 06.02.2025.године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владимира Миљевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Рашкој К.бр.108/23 од 27.08.2024.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.688/24 од 20.11.2024.године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Рашкој К.бр.108/23 од 27.08.2024.године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три месеца и истовремено је одређено да ће се изречена казна извршити тако што ће је осуђени издржавати у просторијама у којима станује у ... бр. ..., општина ..., без примене мере електронског надзора, с тим да осуђени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима предвиђеним законом који уређује извршење кривичних санкција а уколико осуђени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за издржавање казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава Основног суда у Рашкој на име паушала плати износ од 10.000,00 динара уплатом у

року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, као и да у корист буџетских средстава Основног суда у Рашкој на име трошкова вештачења од стране вештака медицинске струке плати износ од 22.441,00 динара, на име вештачења од стране вештака саобраћајне струке износ од 25.600,00 динар, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Окривљени је обавезан и да у корист буџетских средстава ОЈТ Рашка на име трошкова вештачења плати износ од 23.148,15 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Оштећени ББ и ВВ су упућени у парницу ради остваривања свог имовинскоправног захтева.

На основу члана 297. став 5. у вези чл. 86. КЗ окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања возилом „Б“ категорије у трајању од десет месеци.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр. 688/24 од 20.11.2024.године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Владимира Миљевића и потврђена пресуда Основног суда у Рашкој К.бр.108/23 од 27.08.2024.године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Владимир Миљевић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) у вези члана 16. став 1. и 74. став 1. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости јавном тужиоцу Врховног јавног тужилаштва, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Владимир Миљевић у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказу на коме се по закону не могу заснивати и то на записнику о саслушању осумњиченог АА сачињеном дана 02.06.2022.године пред Основним јавним тужилаштвом у Рашкој у предмету Кт.бр.91/22. Свој став бранилац образлаже наводима да је окривљени том приликом саслушан без присуства браниоца, да је признао извршење кривичног дела и да је у том тренутку био осумњичен за извршење кривичног дела из члана 289. став 1. КЗ, за које дело није обавезна одбрана. Имајући наведено у виду, признање окривљеног да је извршио кривично дело из члана 289. став 1. КЗ, дато без присуства браниоца, по ставу одбране, није могло бити коришћено у пресуди као доказ за извршење кривичног дела за које је обавезна одбрана, односно за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, а појашњење јавног тужиоца на главном претресу да су чињенице у погледу телесних

повреда оштећених утврђене накнадно, због чега је дошло до промене квалификације кривичног дела, не могу се тумачити на штету окривљеног. Бранилац још истиче да су неприхватљиви разлози другостепеног суда у прилог томе да је исказ окривљеног законит, а то је да од момента саслушања до претреса није било других процесних радњи јер је такав закључак изван контекста питања законитости доказа. Имајући наведено у виду, суд је засновао пресуду на незаконитом доказу, поступајући супротно одредбама члана 16. став 1., 74. став 1. тачка 2) и 84. став 1. ЗКП.

Из списка предмета произилази да је дана 23.05.2022.године ПС Рашка поднела Основном јавном тужиоцу у Рашкој кривичну пријаву Ку број 419/22 против окривљеног АА због постојања основане сумње да је извршио кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ. Дана 02.06.2022.године. Окривљени АА је саслушан пред замеником јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Рашкој због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ (иако је у самом записнику наведен члан 389. став 1. КЗ, очигледно се ради о омашци у куцању, с обзиром да је наведен тачан назив кривичног дела), те је на самом записнику наведено да је осумњичени поучен и упозорен о својим правима из члана 68. став 1. ЗКП, између осталог и о праву да његовом саслушању присуствује бранилац и констатовано да је осумњичени позван да се изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, а осумњичени навео да не жели да ангажује браниоца и да ће сам износити одбрану и да је упознат са наводима кривичне пријаве, те након датог исказа осумњичени није имао приговор на записник, који је потписао.

Оптужним предлогом Основног јавног тужилаштва у Рашки Кт.бр.53/22 од 07.07.2022.године окривљеном АА је стављено на терет да је извршио кривично дело тешка дела против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, да би на главном претресу одржаном дана 28.07.2022.године заменик јавног тужиоца у уводном излагању образложила да је након саслушања окривљеног извршено вештачење, на основу ког је утврђено да постоје елементи кривичног дела из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, а поводом навода браниоца о кривичном делу које је стављено на терет окривљеном приликом саслушања у ОЈТ.

На главном претресу одржаном дана 29.08.2023.године у предмету Основног суда у Рашкој К.бр.78/22 донето је решење да се између осталог прочита записник о саслушању осумњиченог АА од 02.06.2022.године пред Основним јавним тужилаштвом у Рашкој у предмету Кт.бр.91/22.

Одредбом члана 289. став 1. КЗ је прописано да учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету које прелази износ од двеста хиљада динара, казниће се затвором до три године.

Одредбом члана 297. став 1. КЗ је прописано да ако је услед дела из члана 289. став 1. КЗ наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера, казниће се затвором од једне до осам година.

По оцени Врховног суда, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости из разлога што се законитост записника о саслушању окривљеног цени у тренутку сачивања истог. Како је окривљеном у тренутку саслушања пред замеником јавног тужиоца било стављено на терет извршење кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ, за које дело је запрећена казна затвора до три године, што значи да одбрана није била обавезна, а окривљеном предочено да може да ангажује браниоца, што је окривљени одбио и рекао да ће одбрану износити без присуства браниоца, поступљено је у складу са одредбама члана 68. став 1. и ЗКП, те наведени записник представља законит доказ. Иако је у каснијем току поступка дошло до измене правне квалификације кривичног дела и окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, за које је, с обзиром на прописану казну затвора обавезна одбрана, наведено не може бити од утицаја на оцену законитости записника који је сачињен пре измене квалификације кривичног дела, јер као што је већ наведено, у тренутку сачињава записника су били испуњени сви законски услови, па окривљеном није повређено право на одбрану из члана 74. ЗКП. Такође, законитост записника о саслушању окривљеног не може се ценити на основу садржаја самог исказа, с обзиром да бранилац у захтеву истиче да је записник незаконит и због тога што је окривљени том приликом признао извршење кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ, а за које дело није оглашен кривим. Поред тога, окривљеном је на главном претресу, након подношења оптужног предлога, омогућено да се изјасни на наводе оптужног предлога Основног јавног тужилаштва у Рашки Кто.бр.53/22 од 07.07.2022.године, као и да изнесе одбрану у вези кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић